NOVICE
kmetijskih, obertnijskih in narodskih rečí.

Novíce izhajajo v Ljubljani vsak teden dvakrat, namreč v sredo in saboto.

Odgovorni vrednik **Dr. Janez Bleiweis.**

Veljajo za celo leto po pošti 4 fl., scer 3 fl., za pol leta 2 fl. po pošti, scer 1 fl. 30 kr.

Tečaj XI. V saboto 6. augusta 1853. *List 63.*

Vinski vlak.

Slavni gosp. Matija Vertovc nam svetuje v svoji neprecenljivi knjigi „Vinoreja“ imenovani, mošt iz badnja v sode po usnjati cevi spravljati, da pri tem pretakovanju vinski cvet (alkohol) iz mošta ne uide, ampak z moštom vred v sode pride, ker je vino potem veliko bolje.

Po ti šegi mošt iz badnja v sode spravljati je pa le tam mogoče, kjer je bendimski hram (falador) nad vinskim keldrom, drugod ne.

Ker pa veliko vinorejcov te priprave ali tako napravljenih vinskih hramov nima, se tudi vsi tega postreči ne morejo. Tudi meni se je taka godila, zato sim si pred dvema letama omislil napravo, kakor jo sledeča podoba kaže, in ker mi je v veliko korist in mi skorej nad keldrom hram nadomestuje, jo podam vinorejcom v prevdark in porabo.

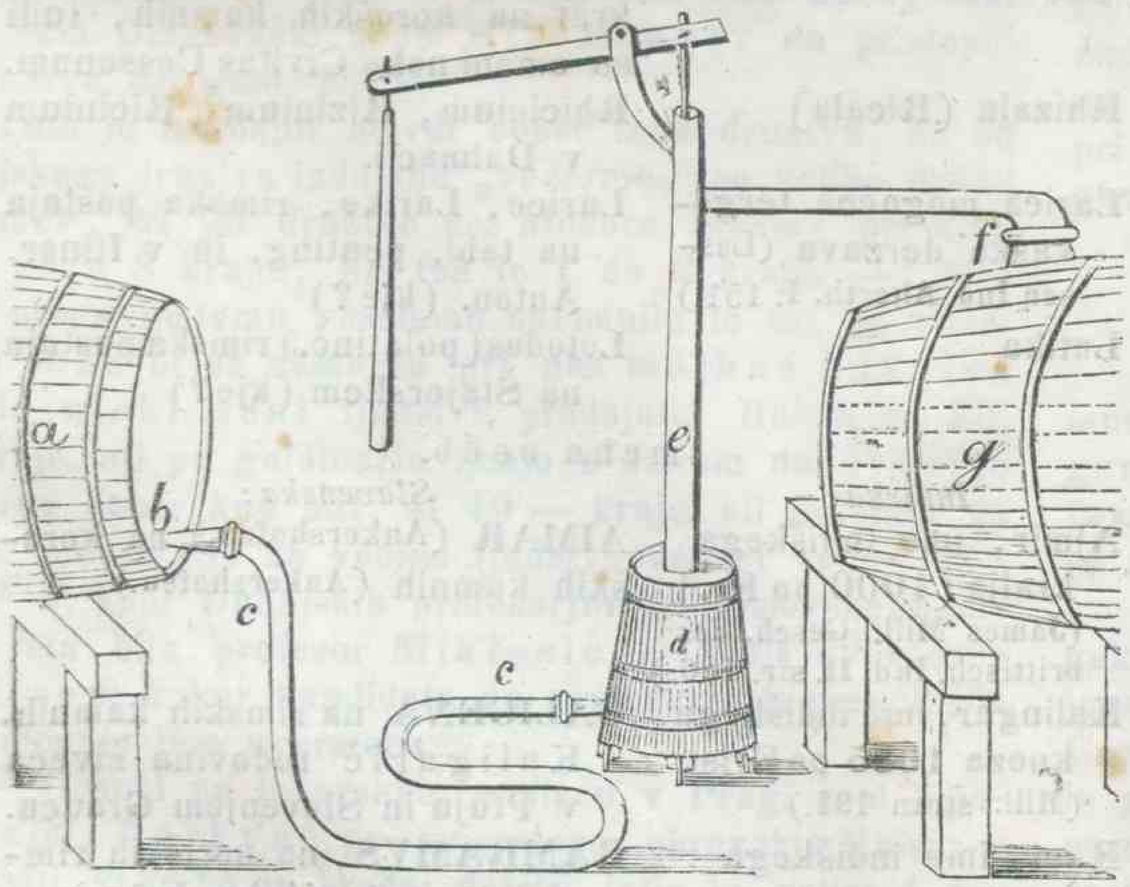

Čerka *a* kaže badenj, iz kterega se mošt pretakova, pri čerki *b* je kolkun, kamor se leséna kanela ali pipa utakne, na ktero se usnjata cev *cc* priveže, po kteri mošt teče iz badnja v posodo *d*, ktera mora spodej odpiralo imeti, da se večkrat izpere; ta usnjata cev mora pa tako dolga biti, da se lahko vino iz nar daljnega soda pretoči. *e* je vlak ali pumpa, ktera mošt iz posode *d* kviško spravlja in pri čerki *f* skozi do dna dolgo usnjato ali platnéno cev v sod *g* teče.

Vlak (pumpa) mora na verhu med lesom in železom dobro zadelan biti, da zrak z vinom v dotiko ne pride. Cela naprava naj bo, kar naj bolj more, lahka, da jo človek samotež po hramu prenesti zamore; pa še boljši je, ako se ta naprava na škripcéh napravi, da se od enega kraja v druzega prepeljati zamore.

Ta naprava ni le bendimski čas pri moštu, ampak tudi pri presnemovanju vina koristna. Mojster vinoreje nam močno priporoča: vino tudi v tem času varovati dotike zraka (ljufta), da vino močí ne zgubí.

Brez te naprave pa vino iz enega soda v druzega pretočiti skor ni mogoče, da bi zrak zraven ne prišel, ker, če se v brentač toči in iz brentača v lijak (trihtar) zliva, se vino z zrakom zmešati mora, in z zrakom več cveta odide.

Koristna je ta pumpa pri presnemanji in v bendimskem času, ker, namesto 3, 4 do 5 delavcov en sam in prav lahko vse opravi, vino se boljši obderží, in se ga nič ne izlije. Več delavcov, več se vina popije, in več nerodnosti se zgodí.

Prav bi bilo, ako bi slednji vinorednik ali pa saj vsaka soseska enega ali dvoje tacih vlakov napravila.

Iz Šent-Vida nad Ipavo.

Andrej Pahor, posestnik.

Nova cesarska postava,
ktera zadeva služnosti ali servitute v gojzdih in na druzih zemljiších.

(Konec.)

Tretji odloček.

Določila, kako izpeljevati ukaze tega patenta.

§. 33. Za izpeljavo te postave se bode v vsaki deželi postavila deželna komisija; zraven nje pa bo po potrebi več ali manj njej podložnih krajnih komisij. Deželna komisija, kteri bode od ministra notranjih oprav nasvetovani in od Njih veličanstva izvoljeni predstopnik predstavljen, bode vzeta iz zvedenih mož stanú vživavcov služnih pravíc in pa posestnikov služnih zemljiš, in bode naravnost pod vodstvom ministerstva notranjih oprav stala.

§. 34. Bode pa deželna komisija, kteri se bojo še cesarski sodniki pridali, razsojevala vse v §. 7. pod čerkami a, b, c, d, e in f naštete rečí, ako bi zastran njih kak prepír vstal, ker za te rečí ni nobena pravda pred drugim sodnikom pripušena.

Komur v teh rečéh razsodba te komisije ni po volji, naj se pritoži zadnji čas v šestih tednih pred ministerstvom notranjih oprav, ktero bo s poklicanimi svetovavci naj višje sodnije na Dunaji to reč končno in veljavno razsodilo.

§. 35. Vse druge zadeve razsojuje deželna komisija, pa tako, da smé vsak, toda zadnji čas v šestih tednih, pri nji podati pritožbe na ministerstvo notranjih oprav.

§. 36. Krajne, to je, v posameznih krajih postavljene komisije pa imajo pozvedovati vse, česar deželna komisija za razsodbo potrebuje; one sprejemajo tudi sprave (zglihenge), in od njih dokončane obravnave predlagajo s svojimi nasveti deželni komisíi v razsodbo.

§. 37. V razsodbah deželne komisije ima natanjko zapisano biti: od kdaj uravnava ali odkupljenje svojo moč zadobí.

Kadar je pa sila, mora deželna komisija, dokler uravnava ali odkupljenje ni še v djanje stopilo, kakošno začasno napravo zaukazati, ktera je okoljšinam primerna. Pritožbe zoper začasne naprave pa ne morejo ustanovljenja te naprave overati.

§. 38. Končnoveljavne razsodbe in pa poterjene sprave (zglihenge) imajo ravno tisto veljavnost kakor sodbe cesarskih sodnij ali pred sodnijami sklenjene sprave; ako tedaj vdeleženci za nje naprosijo, jih morajo civilne sodnije dognati.

§. 39. Popisovanje in postavljanje mej ali konfinov, kadar je zemljiše odstopljeno ali razdeljeno bilo, kakor tudi izbrisovanje in prepisovanje zemljiš v gruntnih bukvah, je v dotičnih kancelijah iz službne dolžnosti opravljati, in tudi vpisanih (hipotekarnih) upnikov ni treba za to zaslišati, ker oni nimajo nobene pravíce temu zopergovoriti.

§. 40. V tacih zadevah, kjer je kakšnega posebnega znanstva potreba, imajo komisije zaprisežene zvedence poprašati, kaj oni menijo.

§. 41. Pri obravnavah po tem patentu ni treba, da bi izreki, sprave in dovolitve vdeležencov ali njih namestnikov v dosego pravne veljavnosti se morale zgoditi s pripušenjem v gruntnih bukvah vpisanih upnikov, ali s privoljenjem pričakovavcov ali skerbnikov (kuratorjev) tistega posestva, ki je z zavezo substitucije, fidejkomisa ali fevda obteženo, ali da bi upravne ali varstvine gosposke morale v to dovoliti.

§. 42. Vse dokazne pisma, pisanja, obravnave in vsi vpisi v gruntne bukve so prosti štempeljna, vsake davšine in poštníne. Stroške tega opravilstva nosi vsaka dežela.

Stroške za popisovanje in postavljanje mej (konfinov) plačujejo tisti, ki so v tireči zapopadeni.

Če se vradno delo le zavoljo tega opravlja, ker je kdo vdeleženih zato prosil (provociral), pa ni podal prošnje v tistem času, ki ga je komisija oznanila, plačuje prošnik stroške krajne komisije.

§. 43. Od tistega dné, ko pride pričijoči patent na dan, se take pravíce, ktere po §. 6. pod čerko a mora gosposka iz službine dolžnosti v obravnavo vzeti, ne morejo več priposestovati (za dolgoletno posest pridobiti) in popred že začeta posest, ktera pa vendar ni še do polnega priposestovanja terpela, preneha s tem dnevom. Take pravíce se pozneje sploh drugači ne morejo pridobiti, kakor samo z napisanim kontraktom, po testamentu, ali pa z razsodbo pri razdelitvi vkupnih zemljiš in to le takrat, ako gosposka najde, da pripušena služnost kmetijstvu dežele sploh ne škodje in se tedaj vživanje take pravíce zamore pripustiti. Nikdar pa se ne smé pogodba (kontrakt) tako narediti, da bi pripušena služna pravíca ne bila odkupljiva. Če se je tak pristavek naredil, ne veljá nič in se šteje, kakor da bi ga ne bilo. —

To so zaukazi tega patenta, kterega so dali cesar 5. julia t. l. s tim poveljem, da ga imajo ministri notranjih oprav, pravosodja in dnarstva doveršiti, in vse potrebne, ti patent zadevajoče ukaze, poduke in navode dajati.

Kakšna je sorodnost Slavenov z Indianci.

Razložil Davorin Terstenjak.

Iz rokopisa: »Kdo so bili Noričani in Panonci, Kelti ali Slovenci?«

(Konec.)

4. Mesta.

Indiška.	*Slavenska:*
Ortura	Končnica na „tur“ se najde v Sorgitur (Bojodurum?)
Sabura	Sabaria.
Komara	Komarnica, vas na Štajarskem.
Muziris	Muzirje, Mozirje, terg v Celjskem kraju.
Ariaka	Ariavci, vas na Štajerskem.
Našika	Našice, več vasí v jugoslav. deželah.
Binagora	Vinagora, Vinica na Štajarskem in Horvatskem.
Goria, Nagara	Gorica, Na gori.
Arsa	Arsia, reka v Istrii (Plin.)
Botra, Palimbotra	Boterna, vas blizo Radgone.
Kandala	Kandalika (Candalicæ), rimska postaja na Sablah Peutingerovih v koroški deželi.
Ceteum	Cetinje.
Berabona *)	Primeri: končnico „bona“ v imenu mesta Vindobona.
Kosa	Koson, Kosonius, se najde dostikrat na koroških kamnih, tudi se omeni neka Civitas Cossonum.
Rhizala (Ricala)	Rhicinium, Rizinium, Ricinium v Dalmacii.
Larica, mogočna tergovaška deržava (Lassen Ind. Alterth. I. 151.)	Larice, Larike, rimska postaja na tabl. peuting. in v Itiner. Anton. (kje?)
Latika	Lotodos (polatinč.) rimska postaja na Štajerskem (kje?)

Imena oséb.

Indiška:	*Slavenska:*
Ajmir, ime indiškega kralja (1000 po Kr.) (James Mill. Gesch. des brittisch. Ind. II. str. 186.)	AIMAR (Ankershofen.) na koroških kamnih (Ankershofen.)
Kalingar, ime indiškega kneza 1035 po Krist. (Mill. stran 191.)	CALIGENA na rimskih kamnih. Kaligarič rodovina živeča v Ptuju in Slovenjem Gradcu.
Ram, ime indiškega kneza	RAMRAMVS, na noriških rimskih kamnih. (Ankershofen.)
Kabul, Kandahar, pokrajini indiški	Primeri: imena slovenskih rodovin: Kaful, Indahar, Indihar.
Kikeri, indiški rod (Mill. 198.)	Kiker, rodovina kranska, Kiker, otok v zemlji serbskih Narečanov (Šafar. II. 267.)
Čiligi, pleme indiško (Mill. 210.)	Čiligi, rodovina koroška živí tudi zlo razširjena v Mariboru in v okolici njegovi.

*) Lastna imena Boniatus, Boniata, Bonia, Bonon se pogosto najdejo na rimskih kamnih (Muhar 393. 429.) Glavno mesto Buriov, ktere nekteri Nemcem prištevajo, se je velelo Bunitum. Ime Burrus se pogosto najde na noriških kamnih (Muhar 380), Bhur, skrivno delo; Brama pomeni v indiški mitologii zemljo, Glej Vollmer 279.

Agra, Bahar, Mulkan, Berar, Kandeš, imena indiških Subah, to je, žup (Gau). Mill. II. 263.	Primeri ime ilirskega kralja Agron, ime rodovine Bohor, Bohorič na Krajnskem, Mulko na Štajer., Beran na Štaj., Kanduč na Koroškem.
Lodi, knez indiški, Bukš,	Primeri: Lodi, ime mesta Pukšič.
Čušer, imena indiških knezevičev (Mill. 273.)	Čuš, Čušič imena rodovin slovenskih.
Biker, kraj in mesto v Indii itd.	Pikerje, vas blizo Maribora.
Jabadii Insul. (Ptolom.)	Japodi.

Mislim, da bode v tem zadosti dokazov naše ozke sorodnosti z Indianci. Če Keltomani zamorejo s takšnimi dokazi na noge, kakor smo jih mi v tem spisu na svetlo spravili, jim damo veljati, kar so dozdaj učili. Ako pa tega ne zamorejo, naj odstopijo od dozdanjega terdenja, in naj v dogodivščini Slovencem mesto dajo, ktero jim gre, in naj ne celtizirajo cele stare Europe.

Slovanski popotnik.

* Družtvo sv. Mohora v Celovcu je razglasilo sledeče: „Zgodovina stare zaveze s podobami je za naše družtbenike že cela dokončana. Vender jim samo to knjižico poslati, se ne plača. Za to smo jo tukaj shranili, da bode „stari Urban“ gotov. Zgodovino st. zaveze brez podob smo pa na vse knjigarje že razposlali; ta knjižica se nam posebno za šolske daríla pripravna zdí, zato smo jo hitro na vse kraje razposlali, da se za šolske daríla lahko kupuje. Pri tej priložnosti smo tudi knjigarjem izročili I. Mojz. bukve v dveh zvezkih od gosp. Placida Javornika. Težko se kje najde *sv. pismo, da bi tako dober kup bilo, — 33 tisnih* pol le 1 gold. sr.!“

Zapisanih v to družtvo je dosihmal 827 udov; tudi svitli škof Diakovaški gosp. Strosmayer so pristopili in družtvu 40 gold. poslali.

Tudi je naznanil slavni odbor tega družtva, da od Dunajskega družtva izdajane „večernice“ so veliko dražji od bukev, ki jih družtvo sv. Mohora izdaja; pri unih veljá pôla 3 krajc., pri teh le 1 do 2 krajc. — „Novíce“ pristavijo temu veselemu naznanilu le to, da tolikanj lože bi se zamogle pri nas majhne bukvice po sila niski ceni ljudstvu prodajati. Bukve za 30, 40 krajc. ali po goldinarju znajo z ozirom na število pôl prav dober kup biti, al 40 — krajc. ali goldinar na enkrat plačati, je za večíno ljudstva vendar veliko.

* V zbor Dunajskih profesorjev modroslovskega oddelka sta bila profesor Miklosič in vodja zvezdarne g. Litrow kakor kandidata za vrad rektorja vseučilišča za prihodnje leto uverstena.

* Učenci na lekarskem učilišču v Pragi so dali podobo prof. Purkyne po izverstnem obrazarju Kaiser-u napraviti, ki se bo na prodaj dobila. Iztis bo veljal 1 for.

* Teodor Neubert bo v kratkem izdal zgodovinsko zbirko litevske zgodovine.

* Gospod Zamarski bo izdal prestavo serbskih pesem narodnih.

* Konec leta 1852 je štela česka matica 1930 udov; ker jih je bilo konec leta 1851 le 1622, je tedaj v letu 1852 na novo pristopilo 308 udov.

* Petrograški knjigokupec Wolf izdaja s podobami vred biblioteko poljskih pesnikov.

* Gosp. Čupr je izdal: Slovnik latinsko-nemško-češki, posebno namenjen mladosti na gimnaziih.

* Gospod Tomiček misli izdati rusko slovnico v českem jeziku. Ravno od tega pisatelja bo kmalo slovnica staročeskega jezika na svitlo prišla.

* Tisk Šturovih narodnih pesem slovanskih je končan, ktere bodo v Muzejniku v dveh zvezkih na svitlo prišle.

* Pervi zvezek Šulekovega slovnika je na svitlo prišel. Kakor je bilo od tako izverstnega pisatelja pričakovati, je slovnik neprecenljivo delo. Pervi zvezek obseže čerko A na 10 polah.

* Najnovejša knjiga v rusinskem slovstvu je „Vesna“, v kterej je mnogo zanimivih sostavkov v vezanej in nevezanej besedi. „Zora“ to knjigo močno hvali.

Kratkočasnice zvirne iz narečij.

Nekega dné pride ena žena od Kupe k zdravniku za svojo bol (bolezin) si léka (zdravíla) iskat. Med drugim spraševanjem jo lekár tudi to popraša: „Ali tudi kaj kihate?“

„Me da zmerom ja küham“.

„Za boga, kaj zmerom kihate?“

„Kdo če drugi, ka sum sama?“ — reče žena.

Tù je še le zdravnik zvedil, da se nerazumeta, da on na kihanje, ona pa na kuhanje misli. Pričijoči so malo da ne popokali od smeha. —

Na Štajarskem sim slišal naslednji prepír: „Lej“ — reče Krajnec — „kak tečejo ljudjé, boječi se, da bi maše ne zamudili“.

„Voda teče, velijo Štajarci, pa ne ljudi“.

„Kaj pa ljudjé?“ — vpraša Krajnec.

„Ljudi dirjajo“, Štajarci odgovoré.

„Primaruha“ — odgovorí Krajnec — „pri nas dirjajo konji“.

In spet ni bilo smeha ne konca ne kraja.

Nekdo je bral neki gospej povedko iz „Novíc“ „preklic stare moriti“, ki ga je pazno poslušala. Ko pa pride na stavek: „sin domú pridši pobara očeta“, vpraša začudena gospá: zakaj le ga je pobaral? Menila je, da ga je z vrelo vodo polil; barati, brühen, se pravi pri belih Krajncih in sosednih Horvatih pariti žive stvarí. K. *)

Novičar iz slavenskih krajev.

Iz Kopra u Istrii 29. malega serpana. Moje mnenje je od nekdaj bilo, da tukaj u Kopru se ne sliši govoriti drugi jezik kot laški. Ker sim dozdej že dolgo časa navajen bil živeti med svojimi sorodniki slavjanskimi, se mi je milo storilo, zapustiti domovíno svojo — Terst — misleč, da pridem na svet golj tujega jezika. Al kako sim se razveselil, vidši, da Koper, kar se slavjanstva tiče, je u malem to, kar je Terst u velikem. Čeravno pravi tukajšni prebivavci so zarodiči Benečanov, in govoré le laško, to je, beneško narečje, se vendar čuje po celem mestu govoriti tudi naš jezik slovenski, in časih tudi ilirski (ilirsko-istrianski ali hervaško-ilirski). Tudi pri tukajšni sodníi se veliko zadev u slovenskem jeziku obravnuje, namreč s prebivavci ricmanjskimi, zaborštnimi, boljunčnimi, dolinskimi in z druzimi selskih krajev, spadajočih oblasti gori omenjenega sodišča, in veliko Slovencov, že zdavno tukaj udomačenih. Tudi se tukaj od dvéh let sèm vsako nedeljo in vsak praznik u slovenskem jeziku pridiguje in pri maši slovensko poje, in scer u cerkvi imenovani sv. Križa (al crocifisso), ktera je vsakikrat polna pobožnih ljudí našega naroda. Lepo je to, zares! Ne morem se zderžati, da bi ne izrekel o ti priliki očitne hvale milostljivemu gosp. škofu Teržaško-Kopriškemu za to posebno napravo, in pa mlademu tukajšnemu duhovniku gosp. Trevnu, ki si je iskreno prizadeval, da se je izgotovilo, kar so farmani

*) Drago bi nam bilo več tacih kratkačasnic. Vred.

slovenskega jezika že zdavnej živo želeli in da se tak hvalevredno obnaša v podukih svojih. Kako verno posluša prosti narod, kadar se mu razlagajo nauki v prijetnem, krepkem, lahko razumljivem jeziku! Kako rado bere tudi bukve v takem jeziku, če so pisavci pisali umevno in skladno njegovi potrebi in razumnosti, in če so srečno uganili njegov ukus, — med tem ko mu ni prav nič mar za takšne spise, kteri nič mikavnega, nič ukusnega za-nj ne obsegajo. In ni se temu čuditi, ker je sceloma — naravno! Naj tedaj, kdor noče zastonj delati, dobro in natanjčno premišluje to važno stvar, kadar ima namén bukve na svetlo dati za prosto ljudstvo, in s tem pomagati in koristiti mu! Verdelski.

Iz Planine nad Černomljem 29. julia. Vaši želji ugoditi Vam pošlemo zeliše na ogled, ki se mu pri nas blušč *) pravi in pristavimo še to: da z imenovanim lekom umitega srablivca (garjevega) koža okoli 7 minut zlo peče, se olévi in srab popolnoma zgine; da se nekteri celò samo z bluščevim cvetom po garjevih krajih ribajo, in se jih znebijo tako, da pozneje nobenih slabih nasledkov ne čutijo, ako ravno nobenega léka ne pijejo, da bi se srab izrinil. Tù je ljudí veliko, ki so s tim zdravilom odpravili garje in so zdravi kot čêsen. Dodamo tudi to, da smo imeli to spomlad garjevo tele, pa smo ga oprali le z vodo, v kteri so bile rečene stolčene korenine namočene; koža mu se je olévila in je v kratkem ozdravelo. Iz tega se smé soditi, da bi utegnilo to zdravilo za vsako garjevo živinče biti. — Povedati imamo še, da so nam bolhe letas presad (flance) do čista snedle; repo smo trikrat sejali, jo tudi v slano vodo in olje poprej namakali, pa vse ni nič pomagalo. Smuka (kisline) ne bo. Fažol in koruzo bo suša zaterla; grozdje se je osipalo; terte: zelenika, kraljevina in moškotel bolehajo grozno; žita plenjajo slabo. Gospodinje že zdej nimajo kaj kuhati. — Slišimo, da okoli Metlike goveja živina pogiba, da nek govedo samo pade in strepéče **). Ako je temu tako, se bo gotovo od ondot „Novícam“ javilo. K.

Iz Kamnika. * Ker „Novíce“ večkrat kaj naznanjajo o novih cerkvenih napravah, naj povedó tudi, da smo pri nas 3 nove v Ljubljani od g. Samasa-ta vlite zvonove dobili, ki tako lepo pojó, da je cela okolica vesela, da jih ima, in gosp. guardianu p. Raimundu Marenčiću hvaležna, da so si tako iskreno prizadevali za njih napravo. Na povabilo za doneske, ki so ga razposlali po mestu in po bližnji okolici, se je nabralo veliko dnarja, ker častí vrednega gosp. guardiana vsak rad ima in jim nobeden ni prošnje odrekel; v vsakem kraji se je še več obljubilo, kakor se je pričakovalo, in tako se bojo zvonovi kmalo do čistega poplačali. 22. p. m. so pripeljali nove „oglasovavce slave božje“ z veliko slovesnostjo v Kamnik; Johana Omanova se je lepo skazala z darovanimi cvetlicami, s kterimi so bili okinčani. 19. p. m. vpričo g. deželnega poglavarja počasten bil z veliko sreberno svetinjo na verižici, namreč gosp. Karl Ahačić, učenec pravoslovja v 1. letu.

*) Poslano zeliše je zares blušč, gemeine Schmeerwurz po nemško, tamus communis po latinsko, in ker je med tako imenovanimi ojstrimi zdravili s čmeriko nekako enake lastnosti, zamore res zoper garje koristno biti, čeravno ga zdravniki ne rabijo in ga tudi v apotekah ni. Ker pa se more vsaka ojstra reč previdno upotrebovati, priporočujemo tudi pazljivost pri blušču.

**) Ni čuda, ako bi v letošnji silni vročini in suši živina ne cepala po čèrmu ali vrančni kugi (Milzbrand); v 53. listu so Novíce opominovale, kako braniti to naglo večidel smertno bolezin. Vred.

Novičar iz mnogih krajev.

Presvitli cesar je blagovolil po deželnem poglavarju svojo zadovoljnost naznaniti prebivavcem in vradnikam Marske dežele, unim za mnogoverstno razoćevanje vérne udanosti, tem za vestno opravljanje njih služb, česar se je prepričal ob potovanju svojem. — Dunajski vradni časnik je naznanil dohodke in stroške našega cesarstva v lanskem letu 1852, ktere primerja z dohodki in stroški predlanskega leta 1851. Navadni dohodki na davkih in druzih prihodkih so znesli 224 milionov in 806.268 fl. (za 22 milionov in 792.582 fl. več kakor predlanskem), nenavadni dohodki pa 1 milion 558.840 fl. (za 15 milionov 932.614 fl. manj kakor predlanskem). Stroški navadni so znesli 274 milionov in 587.121 fl. (za 13 milionov 720.451 fl. več kakor predlanskem), stroški nenavadni pa 5 mil. 225.318 fl. (za 15 milionov 636.782 fl. manj kakor predlanskem). V vsem skupej je bilo tedaj deržavnih dohodkov 226 milionov in 365.108 fl., deržavnih stroškov pa 279 milionov in 812.439 fl., po tem takem so stroški presegli dohodke za 53 milionov in 447.331 fl. (za 8 mil. 776.299 fl. manj kakor predlanskem.) Po tem splošnem prerajtu našteva c. k. ministerstvo dohodke in stroške posamno, iz česa se vidi, da dohodkov gruntnega davka je bilo 58 mil. 502.289 fl., hišnega 8 mil. 714.502 fl., pridobnine 6 mil. 747.543 fl., dohodnine 5 mil. 345.847 fl., vžitnine 27 mil. 795.172 fl., colnih dohodkov 22 mil. 317.349 fl., dohodkov za tobak 17 mil. 835.545 fl., za sol 26 mil. 855.804 fl., za štempelj in takse 17 mil. 835.545 fl., iz lotrije 5 mil. in 15.166 fl. itd. Stroškov pa je bilo za potrebšino deržavnega dolga 62 mil. 608.375 fl., za potrebe cesarske hiše 5 mil. 950.491 fl., za vikši ces. kancelijo 41.092 fl., za deržavno svetovavstvo 157.628 fl., za potrebe ministerstva unanjih oprav 1 mil. 724.581 fl., ministerstva notranjih oprav 17 mil. 286.528 fl., višji policijske vradnije 9 mil. 276.155 fl., za potrebe ministerstva vojaškega 110 mil. 843.321 fl., ministerstva denarstva 25 mil. 152.083 fl., ministerstva pravíce 18 mil. 477.260 fl. ministerstva bogočastja in uka 4 mil. 336.800 fl., ministerstva kupčijstva, obertnijstva in deržavnih stavb 15 mil. 109.099 fl., ministerstva kmetijstva in rudarstva 283.847 fl. itd. — Ministerstvo je dovolilo, da misionarjem z vsimi druzimi osebami in blagom vred, ki grejo v Afriko, ni ne za col ne za vožnjo po deržavni železnici nič plačati, po Lloydovi barki se bojo pa tudi zastonj do Aleksandrie peljali. — Iz Turškega se še zmiraj nič ne vé. — Kakor z nebes je padlo pismo odstavljenega Serbskega kneza Mihaela Obrenovića, ki ga je 2. serpana poslal iz Dunaja v Beligrad na starašine, ministre, metropolita, Vučića in Kničanina, v kterem jim med drugim pravi, da ga ne mika ravno po vladarstvu v Serbii, da pa bode berž toda ne siloma prišel, ako korist in volja naroda Serbskega to terja. Ni menda teško vganiti te zastavice.

Za uboge Moravčane od toče zadete.

Iz Koroškega: gosp. Oliban 2 fl., in nabral od gospodov J. R. 4 fl., J. D. 1 fl., F. F. 1 fl. 15 kr., M. Gr. 45 kr. P. P. 24 kr. — Gosp. Anton Klemen, kaplan v Logatcu, 1 fl. — M. J. iz Šmarja 2 fl.

Za prebivavce Kamnika:

G. Juri Sterbenc, petošolc v Novem mestu, 2 fl.

Natiskar in založnik *Jožef Blaznik v Ljubljani.*